



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 58 70

F: 01 428 58 71

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 0101-9/2015/6 (4-01)

Datum: 3. 3. 2015

POROČILO O DELU INŠPEKTORATA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NOTRANJE ZADEVE ZA LETO 2014

KAZALO VSEBINE:

1	Uvodna pojasnila	3
2	Povzetek ključnih kazalcev delovanja	4
3	Inšpekcijski nadzori po področjih dela.....	7
3.1	Področje zasebnega varovanja.....	7
3.2	Orožje, eksploziva in pirotehnični izdelki.....	12
3.3	Varnost in red na smučiščih	16
3.4	Detektivska dejavnost	18
3.5	Tajni podatki	19
4	Skupni inšpekcijski ukrepi, upravni postopki.....	20
5	Skupni pregled prekrškovnih postopkov	21
6	Zaključek	22

1 Uvodna pojasnila

Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve (v nadaljevanju IRSNZ) je organiziran na državni ravni kot sedežni organ – brez regijskih izpostav, inšpektorji pa svoja pooblastila izvršujejo po celotni državi. IRSNZ opravlja inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem zakonov in podzakonskih aktov, sprejetih na njihovi podlagi na naslednjih področjih:

- zasebno varovanje;
- orožje, eksplozivi in pirotehnični izdelki;
- detektivska dejavnost;
- varnost in red na smučiščih;
- fizično varovanje jedrskih objektov ter jedrskih in radioaktivnih snovi;
- tajni podatki.

Inšpektorji na podlagi Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju ZIN) pri izvajanju inšpekcijskega nadzora preverjajo izvajanje določb materialnih predpisov. Poleg ZIN-a sta temeljna postopkovna zakona tudi Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11-UPB8, 21/13 in 111/13, v nadaljevanju ZP-1) in Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06, 126/07, 65/08, 8/10, v nadaljevanju ZUP). Ko pri opravljanju svojega dela ugotovijo odstopanja od predpisov, neskladja, nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so sistemske narave, je naloga inšpektorjev tudi dajanje pobud in oblikovanje predlogov za spremembe ali dopolnitve predpisov.

IRSNZ v primerih kršitev predpisov s področja inšpekcijskega nadzora opravlja tudi naloge prekrškovnega organa. Dodatno pa IRSNZ izvaja naloge prekrškovnega organa tudi izven obsega inšpekcijskega nadzora, in sicer na podlagi naslednjih materialnih predpisov: Zakona o osebnem imenu, Zakona o matičnem registru, Zakona o osebni izkaznici, Zakona o potnih listinah, Zakona o društvih, Zakona o prijavi prebivališča, Zakona o političnih strankah, Zakona o volitvah v državni zbor, Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakona o občinskem redarstvu, Zakona o volilni in referendumski kampanji ter Zakona o lokalnih volitvah.

Poslanstvo IRSNZ se odraža v tem, da so vsi zaposleni dolžni nenehno skrbeti za zakonito, kakovostno in učinkovito izvajanje inšpekcijskega nadzora in nalog prekrškovnega organa zaradi varstva javnega interesa, izraženega z zakoni in podzakonskimi predpisi, ki spadajo v pristojnost IRSNZ.

Vizija IRSNZ je, da so vsi zaposleni dolžni, s skrbnim vzdrževanjem in nenehnim izboljševanjem vseh poslovnih procesov v IRSNZ, predvsem s preventivnim delovanjem, zagotavljati učinkovitost in prepoznavnost organa z visoko stopnjo zaupanja javnosti v njegovo delo.

Temeljna cilja delovanja IRSNZ v letu 2014 sta bila predvsem:

- **okrepitev sistematičnega inšpekcijskega nadzorstva v problematična področja**
- **zagotoviti sprotno in hitro reševanje vseh tekočih prekrškovnih zadev in reševanje zadev iz preteklih let**

Rezultati dela kažejo, da je IRSNZ v letu 2014 uspešno realiziral oba cilja, poleg tega pa ključni kazalci poslovanja izkazujejo učinkovito in uspešno delovanje organa.

2 Povzetek ključnih kazalcev delovanja

IRSNZ je cilje za leto 2014 opredelil v Letnem načrtu dela. Z vidika aktualne problematike in zagotavljanja javnega interesa v odnosu do življenja, zdravja in premoženja ljudi, so bile prioritete dela IRSNZ s področja inšpekcijskih nadzorov usmerjene na:

- področje zasebnega varovanja: 2/3 vseh nadzorov;
- ostala področja (orožje, strelivo, varnost na smučiščih, detektivi, tajni podatki); 1/3 vseh nadzorov oz. drugače po oceni predstojnika.

Skupaj je bilo načrtovanih 500 inšpekcijskih nadzorov, pri čemer je bilo število zgolj okvirno, saj je bilo potrebno tekom leta upoštevati število prejetih prijav, kot tudi sprotno aktualno problematiko. Glede na postavljene prioritete dela je bilo tako delo usmerjeno v inšpekcijsko nadzorstvo nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje zasebnega varovanja. Posebno se je okrepilo inšpekcijsko nadzorstvo nad organiziranjem javnih prireditev v gostinskih in nočnih lokalih ter večjih javnih prireditev po celotni državi. Podrobneje se je nadziralo tudi varnostna podjetja oziroma zasebno varnostne subjekte, predvsem glede izpolnjevanja ustreznih pogojev, za opravljanje različnih vrst varovanja. Relativno veliko inšpekcijskih nadzorov je bilo izvedenih na področju varovanja prevozna denarnih in drugih vrednostnih pošiljk, kjer je IRSNZ prejel tudi več različnih prijav.

Posebna skrb se je namenila nadzoru strelišč, kjer je bila zaznana tudi problematika, saj je bilo na tem področju podanih relativno veliko prijav. Prijave so podali tako posamezni prizadeti občani, civilne iniciative - združenja, podana pa so bila tudi novinarska vprašanja glede inšpekcijskih nadzorov na tem področju. V zvezi s tem je IRSNZ podal tudi pobudo za obravnavanje problematike na nivoju medresorske delovne skupine. Znatno se je povečalo tudi število nadzorov na področju pirotehnik.

Seveda so bili z enako skrbnostjo in proaktivnim pristopom izvedeni tudi inšpekcijski nadzori na področju varnosti na smučiščih, orožja, eksploziva, pirotehnik, detektivske dejavnosti in tajnih podatkov. Število izvedenih nadzorov v letu 2014, v primerjavi s prejšnjimi leti, je prikazano v spodnji preglednici.

Preglednica 1: Število inšpekcijskih nadzorov po področjih in letih 2011-2014

Področje	Leto	2011	2012	2013	2014
Zasebno varovanje		347	390	297	392
Orožje, eksplozivi in pirotehnični izdelki		72	96	101	135
Red in varnost na smučiščih		25	20	32	22
Detektivska dejavnost		20	23	26	32
Tajni podatki		13	14	5	8
Skupaj		487	443	461	589

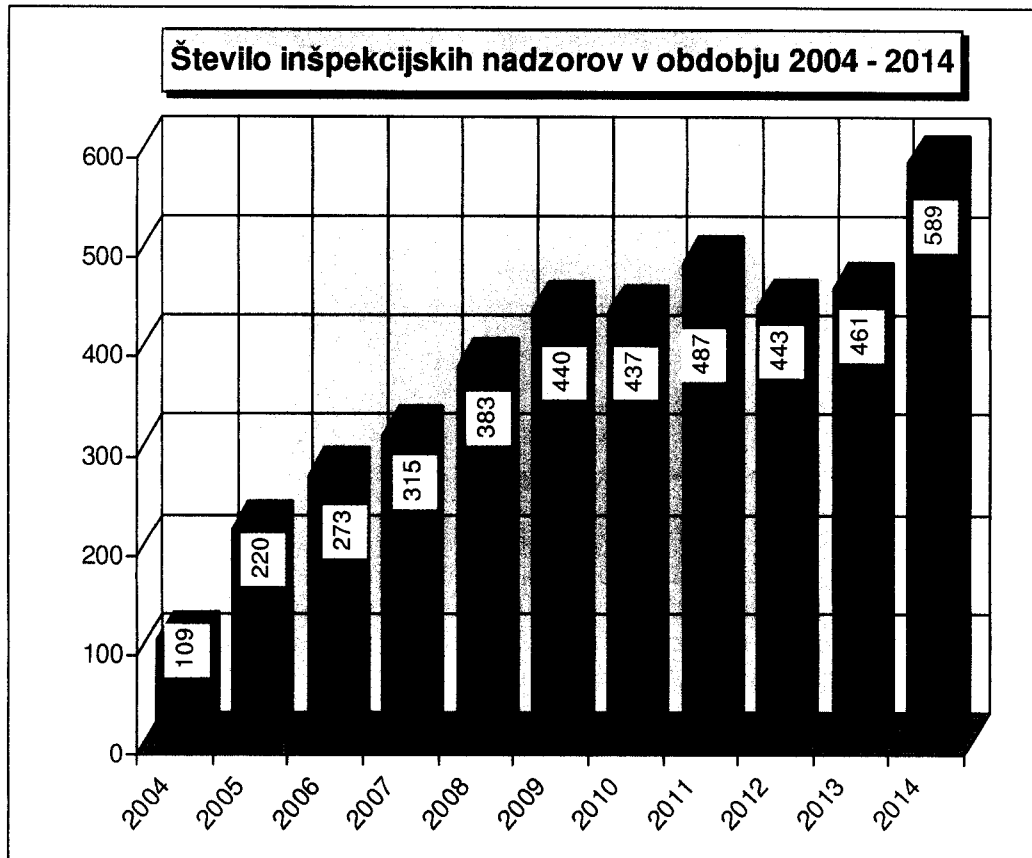
Največ inšpekcijskih nadzorov je IRSNZ opravil predvsem na področju zasebnega varovanja (392), pri čemer na tem področju zaznan tudi največji porast števila inšpekcijskih nadzorov v primerjavi z letom 2013 (24 odstotkov).

Razlogi za porast nadzorov so predvsem v večji dinamiki nadzora javnih prireditev v nočnih lokalih in na prostem, ter je predvsem nadzoru varovanja prevoza denarnih in drugih vrednostnih pošiljk. Podobno je zaznan tudi precejšen porast števila inšpekcijskih nadzorov na področju orožja, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov (25 odstotkov). Tudi na tem področju se je

povečalo število nadzorov kot odziv na zaznane problematiko na področju strelšč in pirotehnik.

V spodnjem prikazu je razvidno število inšpekcijskih nadzorov, ki jih je IRSNZ opravil po posameznih letih v obdobju zadnjih 10 let.

Graf 1: Število inšpekcijskih nadzorov v obdobju 2004 - 2014

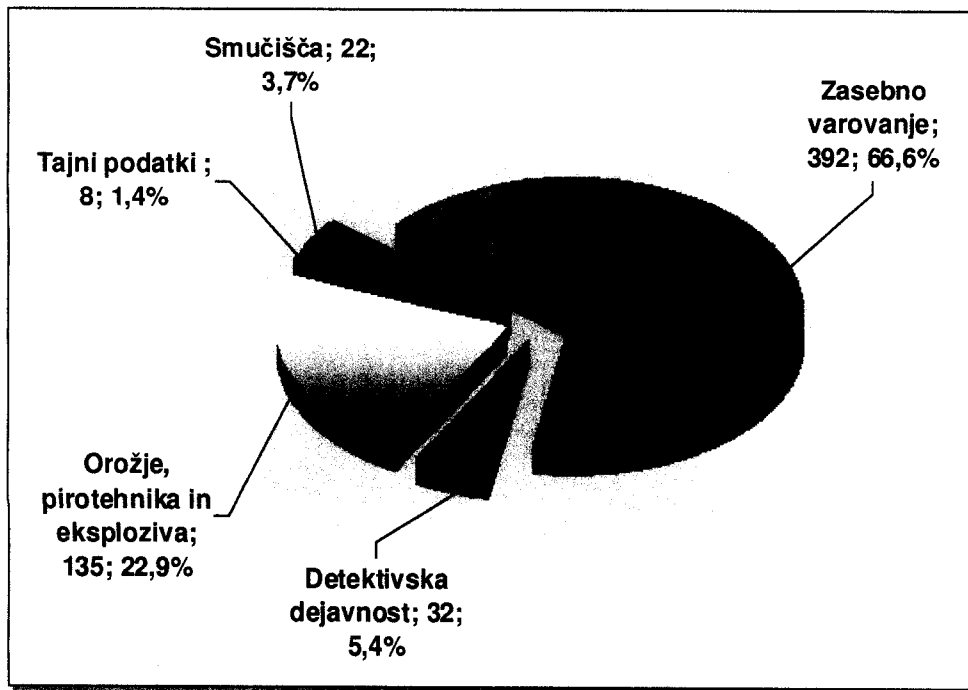


iz pregleda je razvidno konstantno naraščanje števila inšpekcijskih nadzorov z izjemo v letu 2010 in 2012. Največji porast pa je viden prav v letu 2014, čeprav je število zaposlenih bistveno manjše kot je bilo to v prejšnjih letih.

V letu 2014 je bilo tako skupaj izvedenih 589 inšpekcijskih nadzorov, v okviru katerih je bilo izvedeno 662 pregledov. V nekaterih primerih so namreč inšpektorji opravili ponovni nadzor, ali pa so po vsebini preverili dva področja oziroma predpisa. Navedeno se skladno sprejeto metodologijo v okviru Inšpekcijskega sveta RS, šteje za dva pregleda ali več (odvisno od števila ponovnih nadzorov, ali pa števila nadziranih področnih predpisov) v okviru istega inšpekcijskega nadzora.

Podroben pregled deleža inšpekcijskih nadzorov po posameznih področjih dela v letu 2014, je razviden iz spodnjega grafa.

Graf 2: Delež inšpekcijskih nadzorov po posameznih področjih v letu 2014



Iz pregleda je razvidno, da je bilo največ inšpekcijskih nadzorov opravljenih na področju zasebnega varovanja (392 oz. 66,6 odstotkov) nato pa na področju Orožja, eksploziva in pirotehnike (135 oz. 22,9 odstotkov). Najmanj nadzorov je bilo opravljenih na področju smučišč (22 oz. 3,7 odstotka), predvsem zaradi pomanjkanja snega oz. neugodnih snežnih razmer in na področju tajnih podatkov (8 oz. 1,4 odstotka).

Preglednica 2: Število in struktura prekrškovnih odločitev* po letih 2010-2014

Prekrškovne odločitve	2011	2012	2013	2014
Odločba o prekršku (globa)	519	247	340	240
Plačilni nalog	41	37	18	24
Odločba o prekršku (opomin)	390	65	232	254
Opozorilo za storjen prekršek po ZP-1	9	8	77	162
Prekrškovni ukrepi skupaj	719	480	590	680

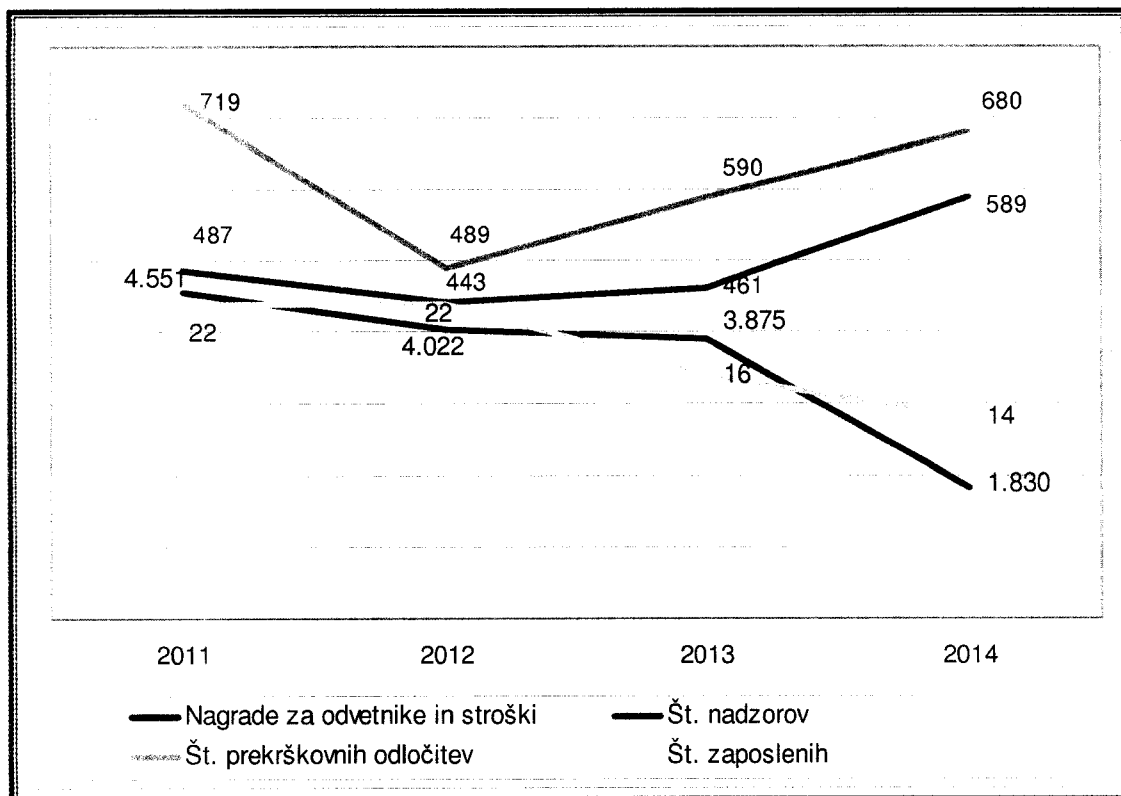
*v letu 2011 je bilo tudi bistveno večji delež kršitev s področja prometa, ki so v nadaljevanju prešle pod okrilje prometnega inšpektorata

Iz preglednice je razvidno, da se je povečalo tudi število prekrškovnih odločitev v primerjavi s preteklim letom (2013 – 590). Največji delež povečanja prekrškovnih odločitev gre predvsem na račun izrečenih pisnih in ustnih opozoril, kar je tudi skladno s poslanstvom delovanja inšpekcijskih služb, ki morajo v prvi vrsti izvajati in odrediti ukrepe za pravilno in skladno s predpisi delovanje zavezancev. Zavezanci so namreč v veliki večini že med samim inšpekcijskim postopkom odpravili nepravilnosti ali pomanjkljivosti, s tem pa je bil tudi dosežen namen inšpekcijskega nadzora.

V letu 2014 je bilo v IRSNZ skupaj zaposlenih 15 oz. ob koncu leta 16 javnih uslužbencev, od tega 14 inšpektorjev. V primerjavi s preteklimi leti je gre za konstanten padec števila zaposlenih, bistveno pa se je število zaposlenih zmanjšalo v letu 2013 (iz 22 na 16 zaposlenih). Trenutno stanje je dokaj problematično, saj zaradi kadrovske podhranjenosti prihaja do motenj delovnega procesa, predvsem v smislu odzivanja na varnostne dogodke na terenu. Tako se večkrat odreče sodelovanje v skupnih akcijah na terenu skupaj z ostalimi inšpekcijami ali pa na povabilo policije. Ocenjuje pa se, da bi bilo potrebno za učinkovito nadzorovanje posameznih zavezancev, zlasti na področju zasebnega varovanja, večkrat opraviti delo v popoldanskem in nočnem času ter preko vikenda in po vseh regijah Slovenije.

Ne glede na vse, pa se je z drugačnim pristopom k reševanju zadev in načinom vodenja zagotovilo, da je manjše število zaposlenih opravilo bistveno več aktivnosti in posledično dela, kot ga je večje število zaposlenih v preteklih letih. Ključni rezultati so razvidni iz naslednjega prikaza.

Graf 2: Število inšpekcijskih nadzorov, prekrškovnih odločitev, stroškov postopka in števila zaposlenih 2011 – 2014



3 Inšpekcijski nadzori po področjih dela

3.1 Področje zasebnega varovanja

Zasebno varovanje v Republiki Sloveniji opravlja, ga ponuja ali o njem svetuje v okviru svoje usposobljenosti kot pridobitno dejavnost gospodarska družba ali samostojni podjetnik. To dejavnost opravlja za naročnike, na podlagi pogodbenega odnosa, posameznik, ki ima registrirano dejavnost, ima veljavno licenco in izpolnjuje pogoje za opravljanje zasebnega varovanja v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju (v nadaljevanju ZZas-1).

Trenutno je v Sloveniji registriranih 151 subjektov, ki imajo najmanj eno izmed licenc na področju zasebnega varovanja. Varnostno podjetje ima lahko 8 različnih vrst licence. V celotni panogi je trenutno 6689 oseb, ki poseduje službeno izkaznico varnostnika. Področje zasebnega varovanja je zaradi obsega števila zavezancev in problematike eno izmed prioritarnih področij dela IRSNZ. Temu primerno je tudi razporejeno razmerje števila inšpekcijskih nadzorov v primerjavi z ostalimi področji dela.

Cilj inšpekcijskega nadzora na področju zasebnega varovanja v letu 2014 je bil okrepitev in večja dinamika inšpekcijskih nadzorov pri zavezancih, ki organizirajo javne prireditve kot svojo redno registrirano dejavnost v svojih poslovnih prostorih, saj je tu v preteklosti prihajalo do dogodkov s tragičnimi posledicami. Gre predvsem za nočne lokale in diskoteke, ki v svojih prostorih organizirajo javne prireditve. Okrepljen je bil tudi inšpekcijski nadzor nad zavezanci, ki izvajajo prevoz denarja ter drugih vrednostnih pošiljk.

IRSNZ je v letu 2014 na področju zasebnega varovanja izvedel skupno 392 inšpekcijskih nadzorov. Največ nadzorov je bilo izvedenih pri imetnikih licenc oziroma zasebno varnostnih subjektih in sicer 148. Gre predvsem za nadzore, ki so bile izvedeni na sedežih varnostnih služb oziroma na posameznih objektih oziroma varovanih območjih, kjer so izvajali posamezne naloge. V teh nadzorih se je podrobneje nadziralo varnostna podjetja oziroma zasebno varnostne subjekte, predvsem glede izpolnjevanja ustreznih pogojev, za opravljanje različnih vrst varovanj.

V tem delu je IRSNZ namenil še posebno skrb in pozornost na spoštovanje standardov na področju zasebnega varovanja. Na podlagi 13. člena ZZasV-1, so bili namreč pripravljene standardi, ki se uporabljajo na področju zasebnega varovanja. Standardi so bili sprejeti na podlagi Odredbe o določitvi standardov, ki so obvezni na področju zasebnega varovanja (Ur. list RS, 24/2012), veljati pa so začeli 26. 3. 2013, nadzorstvo nad spoštovanjem pa sodi pod pristojnost IRSNZ. V praksi se je namreč pojavilo vedno več izvajalcev, ki so oglaševali načrtovanje in izvajanje tehničnih sistemov, čeprav za to niso imeli ustreznih licenc. Prav tako je bilo na to temo podanih več prijav. Skupaj je bilo na področju standardov izvedenih 18 inšpekcijskih nadzorov, od tega v 11 primerih pri subjektih, ki niso imeli ustrezne licence in v 7 primerih pri imetnikih z licencami. V sklopu inšpekcijskih nadzorov je bilo z ustrežno organizacijo dela v IRSNZ zagotovljeno, da so bile tudi vse prijave na tem področju tudi sproti obravnavane.

Na podlagi Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah (Uradni list RS, 22/2010 – v nadaljevanju Uredba) je bilo opravljenih 140 inšpekcijskih nadzorov in v nočnih lokalih in diskotekah, kjer so se odvijale javne prireditve.¹ Posebna skrb se je namenila tudi nadzoru večjih javnih zabavnih in športnih prireditev na prostem, so je IRSNZ izvedel 21 inšpekcijskih nadzorov po celotni državi nad takimi prireditvami. Nadzori so bili izvedeni predvsem v večerno nočnem času in preko vikendov. Na ta način se je namreč preverjalo spoštovanje predpisov glede ustreznega varovanja gostinskih in nočnih lokalov v času javnih prireditev, posledično pa je to vplivalo na večjo stopnjo varnosti v lokalih. Izvedene so bile tudi skupne akcije tako samostojno, kot tudi v sodelovanju s Policijo in drugimi inšpekcijskimi službami (predvsem tržna, delovna in požarna inšpekcija). Akcije in nadzori so po večini potekale ob koncu tedna (četrtek, petek, sobota) konstantno preko celega leta. Poseben poudarek je bil ob praznikih in predvsem v času turistične sezone ter v času novoletno-božičnih praznikov. Tako sistematičen in operativno prilagojen pristop nadzora po času in kraju problematike, je po oceni IRSNZ edini učinkovit način, ki vodi k zvišanju kvalitete varnostnih storitev in posledično boljšega varovanja javnega interesa.

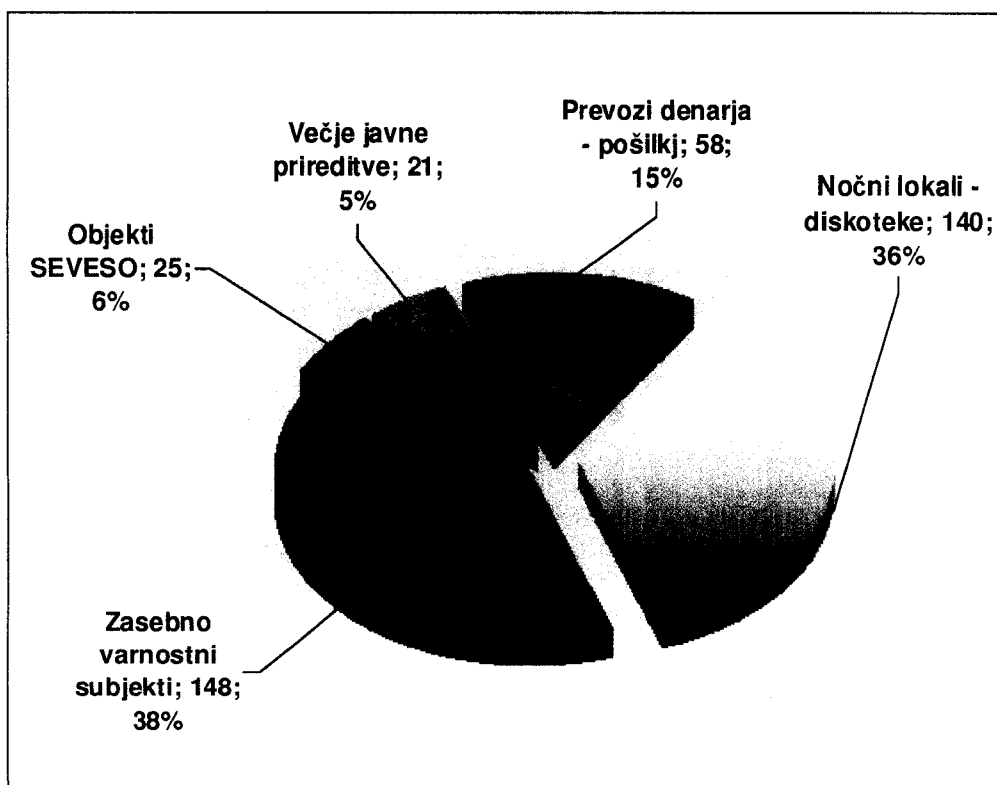
¹ V sklopu inšpekcijskega nadzora pri zavezancih po Uredbi, je bil lahko izveden tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zasebnega varovanja, se pravi pri zavezancu, imetniku licence po ZZasV-1, ki je izvajal storitve zasebnega varovanja na podlagi pogodbe z naročnikom, zavezancem po Uredbi.

Relativno veliko inšpekcijskih nadzorov (58) je bilo izvedenih na področju varovanja prevoza denarnih in drugih vrednostnih pošilk, kjer je IRSNZ prejel tudi več različnih prijav. IRSNZ je z namenom ugotovitve dejanskega stanja na tem področju opravil tudi več izrednih inšpekcijskih nadzorov in sicer kot odziv na številne prijave o nepravilnostih pri prevozu teh pošilk. V okviru številnih nadzorov je bilo ugotovljeno, da so se dejansko informacije iz prijav v veliki meri tudi potrdile. Šlo je predvsem za kršenje delovno pravne zakonodaje glede števila opravljenih ur, ki sodi v pristojnost delovne inšpekcije in so jim bile zadeve nemudoma odstopljene v nadaljnje reševanje. Posebna pozornost je bila v nadzorih namenjena ugotavljanju tehnične brezhibnosti in opremljenost vozil, s katerimi se prevažajo vrednostne pošiljke, predvsem pa se je preverjalo izpolnjevanje pogojev, ki so določeni s Pravilnikom o načinu prevoza in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošilk (Uradni list RS, št. 96/2005, 114/2006, 16/2008, 81/2008, 86/2009 in 17/2011 – v nadaljevanju Pravilnik). Pri tem se je IRSNZ povezal s Policijo, pri čemer je bilo v skupnih nadzorih dejansko potrjeno, da nekatera vozila niso bila ustrezno tehnično brezhibna (npr. brezhibne zavore, predelava vozila ni bila skladna s predpisi o homologaciji).

IRSNZ se je v letu 2014 odzval na povabilo Inšpektorata za okolje in prostor k skupnem sodelovanju in nadzoru v direktive SEVESO. Šlo je na nadzor nad vitalnimi objekti, ki imajo od države podeljeno okoljevarstveno dovoljenje, ob tem pa morajo izpolnjevati visoke zahteve z različnih področjih, med njimi tudi s področja varovanja teh objektov. Inšpektorat za okolje in prostor namreč nima pooblastil za nadziranje področja zasebnega varovanja, to pa je v pristojnosti IRSNZ, zaradi česar je nadzor nad temi objekti IRSNZ uvrstil v svoj letni plan. Skupaj je na tem področju IRSNZ izvedel 25 inšpekcijskih nadzorov in sicer izključno na podlagi ZZasV-1 in Uredbe o obveznem organiziranju varovanja.

V spodnjem prikazu je prikazan delež inšpekcijskih nadzorih po posameznih področjih v okviru zasebnega varovanja.

Graf 3: Delež inšpekcijskih v okviru zasebnega varovanja



Nepravilnosti in kršitve:

Pri imetnikih licence po ZZasV-1 oziroma zasebno varnostnih subjektih so bile najpogostejše nepravilnosti oziroma kršitve predvsem naslednje:

- ni imel v delovnem razmerju za nedoločen čas s polnim delovnim časom varnostnega menedžerja, ki opravlja naloge odgovorne osebe za opravljanje zasebnega varovanja ali je sam varnostni menedžer (1. točka 1. odstavka 19. člena ZZasV-1);
- ni imel sklenjene pogodbe z varnostnim osebjem pred opravljanjem zasebnega varovanja (6. točka 1. odstavka 19. člena ZZasV-1 v povezavi z 11. členom ZZasV-1);
- ni bil pred začetkom opravljanja dejavnosti zavarovan pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati naročniku varnostnih storitev ali tretji osebi v zvezi z opravljanjem zasebnega varovanja, za zavarovalno vsoto, ki ne sme biti nižja od 42.000,00 EUR za posamezen zavarovalni primer oziroma od 84.000,00 EUR za vse zavarovalne primere v posameznem letu (15. člen ZZasV-1);
- imetnik licence in izvajalec internega varovanja, poleg strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja iz 38. člena ZZasV-1, ni najmanj enkrat letno zagotovil interno strokovno izpopolnjevanje varnostnega osebja glede na vrsto del, ki jih opravlja (1. odstavek 39. člena ZZasV-1);
- ni zagotovil, da je interno strokovno izpopolnjevanje vključevalo teoretična in praktična znanja, določena z veljavnimi programi strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja, ter preverjanje teoretične in praktične usposobljenosti, iz katerega je razvidno, da so udeleženci strokovno usposobljeni za opravljanje določenih nalog zasebnega varovanja (2. odstavek 39. člena ZZasV-1);
- izvajalec internega varovanja ni evidentiral vsebine in časa trajanja strokovnega izpopolnjevanja, prisotnosti varnostnega osebja, rezultatov preverjanja in podatkov o izvajalcu ter najmanj osem dni pred začetkom o kraju in času strokovnega izpopolnjevanja ni obvestil reprezentativnega združenja (3. odstavek 39. člena ZZasV-1);
- imetnik licence ali izvajalec internega varovanja ni pisno sporočil datuma sklenitve in prenehanja delovnega razmerja varnostnega osebja upravljavcu evidence v osmih dneh od nastale spremembe (2. odstavek 84. člen ZZasV-1);
- imetnik licence ni vodil evidence varnostnega osebja, evidence pogodb o opravljanju storitev zasebnega varovanja, evidence pritožb, evidence uporabe ukrepov varnostnika, plinskega razpršilca, službenega psa in strelnega orožja (5. odstavek 76. člena ZZasV-1);
- imetnik licence ni vodil predpisanih evidenc iz 76. člena ZZasV-1 z predpisanimi elementi (82. člen ZZasV-1);
- imetnik licence ni zagotavljal lastnega ali pogodbenega notranjega nadzora nad opravljanjem nalog varnostnega osebja z varnostniki nadzorniki in varnostnimi menedžerji, ki morajo biti strokovno usposobljeni za opravljanje nalog po programu, ki ga določi minister (12. člen ZZasV-1);
- varnostno osebje med opravljanjem nalog ni nosilo delovne obleke (1. odstavek 61. člen ZZasV-1).

Najpogostejše nepravilnosti oziroma kršitve, ki so bile zaznane v inšpekcijskih nadzorih pri zavezancih po **Uredbi o obveznem organiziranju službe varovanja** (nočni lokali – diskoteke) so bile predvsem naslednje:

- zavezanec ni vzpostavil ali zagotovil službe varovanja (1. odstavek 3. člena Uredbe);
- zavezanec ni imel izdelane ocene stopnje tveganja oziroma ocena stopnje tveganja za varovano območje ni imela predpisanih elementov (5. člen Uredbe);
- zavezanec ni imel izdelanega načrta varovanja oziroma načrt varovanja za varovano območje ni imel predpisanih elementov (6. člen Uredbe);
- zavezanec ni od izdelovalca s podpisom prevzel načrta varovanja (1. odstavek 7. člena Uredbe);
- zavezanec ni zagotovil minimalnega obsega varovanja na varovanem območju, tako z ustreznim številom varnostnega osebja oziroma z video-nadzorom (1. in 2. odstavek 8. člena Uredbe);

- zavezanec na varovanem območju ni izobesil seznama varnostnega osebja, ki trenutno izvaja naloge varovanja, s telefonsko številko vodje varovanja (6. člen Uredbe);
- zavezanec ni zagotavljal tekočega spremljanja trenutnega števila obiskovalcev na varovanem območju (5. odstavek 8. člena Uredbe);
- zavezanec ni zagotovil, da je kapaciteta lokala, ki je označena skladno z določbami, ki urejajo varstvo pred požari enaka kapaciteti navedeni v načrtu varovanja za varovano območje, na podlagi katere je določen minimalen obseg varovanja na varovanem območju (11. odstavek 6. člena Uredbe v povezavi z 5. odstavkom 8. člena Uredbe);
- zavezanec inšpektoratu, ki opravlja nadzor nad izvajanjem Uredbe ni omogočil vpogleda v načrt varovanja oziroma načrta varovanja ni hranil na varovanem območju (10. člen Uredbe).

V inšpekcijskih nadzorih nad ugotavljanjem **pravilnega izvajanja prevoza in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošiljk** so bile zaznane predvsem naslednje nepravilnosti oziroma kršitve:

- varovana pošiljka 1. razreda med prenosom ni bila shranjena v prirejenem kovčku, kaseti ali torbi, ki je konstruirana tako, da otežuje nasilno odpiranje in odtujitev javlja z zvočnim, svetlobnim, dimnim ali tehničnim signalom (15. člen Pravilnika);
- varnostniki med prenosom oziroma prevozom denarja ter drugih vrednostnih pošiljk niso bili opremljeni z neprebojnimi jopiči ali neprebojnimi srajcami (16. do 20. člen Pravilnika);
- prevoz varovane pošiljke je bil izvajan z neustreznim vozilom (16. do 20. člen Pravilnika).

Na podlagi izvedenih inšpekcijskih nadzorov in ugotovitev, ki izhajajo iz teh nadzorov lahko na splošno ocenimo, da se stanje na področju spoštovanja predpisov pri zavezancih izboljšuje, kakor tudi sodelovanje s Policijo, področnimi inšpektorati in drugimi pristojnimi službami.

Dejansko pa inšpektorji pri svojem delu zaznavamo določene pomanjkljivosti predvsem pri izvajanju nadzora nad zavezanci po Uredbi. V zvezi s tem smo na IRSNZ oblikovali delovno skupino in pristojnemu organu podali predloge za spremembo Uredbe. Pri nadziranju načrtov varovanja smo ugotovili, da je odgovornost za skladnost načrta z Uredbo na strani zavezanca, naročnika načrta, nesmiselna, saj kot laik ne more biti odgovoren za zakonsko skladno izdelavo načrta. Prav tako ni definirano kdaj posamezni lokal prepoznati kot zavezanca in kdaj šteti, da poteka javna prireditve na kateri je obvezna prisotnost varnostnikov. Določena pomanjkljivost je bila ugotovljena tudi pri kazenskih določbah.

V letu 2014 se je tudi iztekel rok za uveljavitev Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja (Uradni list RS, št. 80/2012 – v nadaljevanju Uredba1). Pri inšpekcijskem nadzoru nad zavezanci je bila ugotovljena pomanjkljivost, da Uredba 1 predpisuje enake zakonske zahteve tako za velike in varnostno najzahtevnejše subjekte, kot za subjekte z bistveno manjšim varnostnim tveganjem. Potrebno bi bilo definirati zagotavljanje nemotene odprave tveganj za zdravje in življenje ljudi pri zavezancih, ki sami tega iz finančnih razlogov ne zmorejo, a je inšpektor odredil takšne ukrepe.

Prekrškovni postopki

Poleg inšpekcijskih nadzorov je IRSNZ področju zasebnega varovanja vodili tudi **prekrškovne postopke**. Na področju zasebnega varovanja so inšpektorji v okviru inšpekcijskega postopka izrekli skupaj 316 sankcij za storjeni prekršek in sicer v 153 primerih globo in v 163 primerih opomin. V teh sankcijah niso všteta opozorila (pisna in ustna), ki so jih inšpektorjih izrekli v postopkih za milejše kršitve. Največ kršitev je bilo ugotovljenih na podlagi ZZasV in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah.

Preglednica 3: Izrečene sankcije po pravni podlagi 2011-2014

Pregled izrečenih sankcij, po zakonih – primerjava od 2011 do 2014												
	2011			2012			2013			2014		
	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	Globa	opomin	Skupaj	globa	opomin	skupaj
ZZasV	95	30	125	61	51	112	86	51	137	99	104	203
Uredba²	33	47	80	38	24	62	43	39	82	52	57	109
ZVPNPP³				101	77	4	0	4	4	2	2	4
Skupaj	128	77	205	247	178	452	125	94	223	153	163	316

Zaradi ugotovljenih kršitev so inšpektorji v letu 2014 skupaj izrekli globe v višini 298.000,00 EUR in sicer 103.600,00 EUR zaradi kršitev določil ZZasV, 191.200,00 EUR, zaradi kršitve določil Uredbe in 3.300,00 EUR, zaradi kršitev določil ZVPNPP.

3.2 Orožje, eksploziva in pirotehnični izdelki

IRSNZ opravlja z skladu z določbami Zakona o orožju (v nadaljevanju ZOro-1) nadzor nad izvrševanjem določb pri pravnih osebah in podjetnikih, ki posedujejo orožje, se ukvarjajo s prometom orožja ali dejavnostjo strelišča. Tako je bil nadzor usmerjen predvsem v preverjanje pogojev za posest ali promet z orožjem, ustreznost poslovnih prostorov namenjenih za promet z orožjem, ustreznost skladišč orožja in streliva ter prostorov, kjer je shranjeno orožje in strelivo. Prav tako so bili nadzorovani tudi pogoji oziroma osebe, ki delajo neposredno z orožjem, pregledane predpisane evidence in ostala dokumentacija, ki se nanaša na orožje in strelivo, kupce orožja ter osebe, ki jim je bilo orožje zaupano.

Pri tem je potrebno poudariti, da je po evidenci MNZ izdanih 25 dovoljenj za izdelavo orožja (puškarji), 63 dovoljenj za trgovino na debelo, 94 dovoljenj za trgovino na drobno, 10 dovoljenj za civilna strelišča, 5 dovoljenj za trgovino na debelo in drobno, prav tako je v Sloveniji 309 pravnih oseb, ki posedujejo orožje (strelska društva, lovske družine, imetniki licenc za storitev zasebnega varovanja in druge pravne osebe, ki posedujejo orožje).

Poleg tega izvaja IRSNZ nadzor tudi na področju pirotehničnih izdelkov in sicer na podlagi Zakona o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih (ZEPI, Uradni list RS, št. 35/08). Podjetja, ki se ukvarjajo s trgovino na debelo, s pirotehničnimi izdelki tekom leta, predvsem pa v decembrskem obdobju zalagajo vse registrirane trgovine oziroma trgovce na drobno. **Trenutno je v Sloveniji registrirano 461 trgovcev na drobno.**

² Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah

³ Zakon o varstvu potrošnikov pred nepošteno poslovno prakso